

Novela zákona o dluhopisech předjímá zavedení institutu agenta pro zajištění i mimo oblast dluhopisů

V lednu nabyla účinnosti novela zákona o dluhopisech. Součástí novely, jež připravilo Ministerstvo financí ČR, je vedle komplexní nové úpravy zajištěných dluhopisů rovněž zavedení institutu tzv. agenta pro zajištění v souvislosti s dluhopisy. Nenápadně ustanovení v závěrečné části zákona však poměrně revolučně rozšiřuje institut agenta pro zajištění i mimo oblast dluhopisů – typicky pak do oblasti zajištění komerčních úvěrů. Níže shrnujeme zásadní body novely a její možné dopady v rámci obchodního styku, zejména potom v souvislosti se syndikovanými a klubovými úvěry na českém trhu.

Agent pro zajištění v souvislosti s dluhopisy

Splacení dluhopisu a vyplacení výnosu (resp. i jiné dluhy související s dluhopisy) je možné zajistit mj. zřízením zástavního práva. Novela předjímá, že práva věřitele, zástavního věřitele nebo jiného příjemce zajištění může vykonávat vlastním jménem ve prospěch oprávněných osob právě agent pro zajištění. Agent pro zajištění by tak mohl kupříkladu vykonávat zástavní právo v exekuci či přihlašovat zajištění v rámci insolvenčního řízení.

Osoba agenta pro zajištění

Novela neomezuje, kdo může být agentem pro zajištění. Je tak ponecháno na svobodné vůli věřitele, koho svým jménem nechá vůči dlužníkovi i třetím osobám vykonávat jeho práva.

Realizace institutu agenta pro zajištění a další aspekty

Smlouva s agentem pro zajištění musí být písemná. Oprávnění agenta pak působí vůči všem, tedy s účinky *erga omnes*. Smlouva by potom měla typicky vymezit práva a povinnosti agenta pro zajištění (včetně práva agenta na úplatu), jakož i předpoklady pro výkon činnosti agenta pro zajištění, a to zejména s ohledem na možnou změnu agenta v budoucnu.

Agent pro zajištění nesouvisející s dluhopisy

Novela nově a v českém právním řádu revolučně umožňuje použití institutu agenta i pro zajištění dluhů nesouvisejících s vydáváním dluhopisů. Typickým příkladem může být poskytnutí syndikovaného úvěru bankami.

V současnosti je obvyklým způsobem zapojení agenta pro zajištění v syndikovaných úvěrech institut tzv. aktivní solidarity (tj. agent pro zajištění je sám jako jeden z věřitelů společně a nerozdílně oprávněn ze zajištění s ostatními věřiteli a z toho titulu může vykonávat všechna práva a plnit povinnosti ze zajištění s účinností pro ostatní věřitele). Tato právní konstrukce byla v minulosti testována v několika velkých insolvenčních řízeních.

Určitým omezením této konstrukce je právě nutnost, aby byl agent pro zajištění v každém okamžiku věřitelem (alespoň minimální částí) úvěru. To může omezovat zejména převoditelnost úvěru a jeho obchodování na sekundárním úvěrovém trhu.

Nová konstrukce v zákoně o dluhopisech tak umožňuje (v mezinárodní praxi obvyklejší) režim, kdy agent pro zajištění nemusí být sám přímo věřitelem (úvěru). Agent pro zajištění vykonává práva věřitele, zástavního věřitele nebo jiného příjemce zajištění vlastním jménem ve prospěch oprávněných osob. To platí i pro případ insolvenčního řízení, výkonu rozhodnutí nebo exekuce týkajících se zástavce nebo jiného poskytovatele zajištění nebo jejich majetku. Plnění získané ze zajištění pak náleží oprávněným osobám v poměru určeném v úvěrové smlouvě či jiném podobném finančním dokumentu.

Je samozřejmě otázkou, jak a kdy se novinka prosadí v praxi bankovního financování. Lze očekávat, že věřitelské banky budou v zavádění novinky opatrné s ohledem na riziko novosti a výkladu právní úpravy.

Další změny

Novela rovněž upravuje vztah k jiným právním předpisům. Jde např. o zápisy do katastru nemovitostí nebo jiných veřejných seznamů, případně též veřejných rejstříků. Součástí novely je celá řada novelizací dalších právních předpisů, jakož i úprava zajištěných dluhopisů předjímající mj. separátní nakládání s tzv. krytým blokem v případě insolvence emitenta.

Naše praxe finančních restrukturalizací

Mezi silné stránky naší kanceláře patří specializace týmů a jejich spolupráce. Máme týmy zkušených právníků mimo jiné jak v oblastech bankovníctví a financování, tak i insolvenční a restrukturalizací. Praktické zkušenosti a know-how využíváme v kombinovaných týmech, které vždy stavíme na míru každého jednotlivého případu a potřebám klienta. Pomáháme věřitelům i dlužníkům v obtížných situacích financování, připravujeme předbalené reorganizace a návrhy řešení (před)insolvenčních situací. Restrukturalizujeme bankovní úvěry či jiné finanční produkty a fungování podniků obecně. Připravujeme úvěrová financování a zastupujeme klienty jako věřitele či dlužníky v rámci insolvenčních řízení.

Autoři:

Petr Sprinz | Partner (insolvenční a restrukturalizace) | petr.sprinz@havelpartners.cz

Jan Topinka | Partner (bankovníctví a financování) | jan.topinka@havelpartners.cz

Jiří Rahm | Advokát (insolvenční a restrukturalizace) | jiri.rahm@havelpartners.cz

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Náš tým

200 právníků | 400 spolupracovníků

Naši klienti

1 000 klientů | 70 největších světových společností z Fortune 500
50 společností z Czech Top 100 | 7 společností z Czech Top 10

Mezinárodní dosah

Právní poradenství
ve více než **80** zemích světa
ve **12** světových jazycích
až **70%** případů zahrnuje mezinárodní prvek

www.havelpartners.cz

PRAHA

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 255 000 111

BRNO

Titanium Business Complex
Nové sady 996/25
602 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 545 423 420

OSTRAVA

Poděbradova 2738/16
702 00 Ostrava
Česká republika
Tel.: +420 596 110 300

BRATISLAVA

Centrum Zuckerman
Žižkova 7803/9
811 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 232 113 900